

ВАРНАСКИ

ОБЩИНСКИ ВЕСТНИКЪ

ИЗДАВА ВАРНЕНСКАТА ГРАДСКА ОБЩИНА
ИЗЛИЗА ВСЪКИ ПЕТЪКЪ.

Абонаментъ:

За година . 55 лв
За 6 месеци . 30 лв.

Обявления:

Официални по 2 лв
на квадр. сант.;
търговски
по споразумение.

Всичко, що се
отнася до вестника
да се изпраща до
кметството — Варна

Справки
при пом. кмета
г. П. Нейковъ.

Броя 1 левъ.

Благоустрой- Общопризната ис-
ството на тина е, че днешно-
Варна. то пост присъжт-
ствие на община-
та, която всички възможни у-
силия да благоустрои напълно,
ако не и цял градъ, поне, не
първо време, курортната му
частъ

Дял-мнения няма, че на-
шия градъ, особено крайморска-
та му частъ, трябва да има
уредилари, навирани и най-
важноти, чисти улици. Ако
до сега на нея не се е обръ-
щало особено внимание, днесъ,
когато Варна се готви да по-
среще десетки хиляди гости
отъ вътрешността на стра-
ната и отъ чужбина, чие смъ-
таме, че това преимущество
което дава общината по от-
ношение на курортните квар-
тали е напълно оправдано.
Разбира се, това далечъ не
значи, че общината трябва
да концентрира всичкото си
внимание къмъ тази частъ на
града за сметка на другитъ
квартали. Много естествено е,
че благоустройването на цен-
тра трябва да върви парал-
елно съ крайнитъ квартали.
Така, ние виждаме въ новия
бюджетъ на общината пред-
видени доста голъми кредити и
за шоширане и навирание на
ком отъ по главнитъ артерии
на крайнитъ квартали. Пост-
рояването присъствие има
всичката амбиция да даде на
гражданитъ отъ тия кварта-
ли на първо време, това, кое-
то имъ е най-необходимо.

Проектиръ се да се свър-
жатъ съ пътеки всички отда-
личени квартали съ по главни-
тъ пунктове. Плановетъ сж
вече готови и още тази про-
лтъ ще се пристъпни къмъ
реализирането на този про-
ектъ. Не по малки кредити
сж предвидени и за навирание-
то на някои отъ по главнитъ
улици на града. Ще бждатъ
асфалтирани въ най-скоро
време улицитъ „Царъ Бо-
рисъ“ и 6 Септемврий. Тръб-
ва ли да изтъкваме, че нашия
градъ ще бжде единствения въ
страната съ улици, асфалти-
рани съ китонъ, преимущест-
вата на който предъ всички
други подобни препарати, сж
признати отъ всички техни-
ци — чужденци? Ние няма
да говоримъ за ония меропри-
ятия на общината около мор-
ската градина съ които се че-
ки да се разхубоч града съ
градъ на едно далечно бждаще.
Въ заключение и сме дъл-
ни, обаче да подчертаемъ, че
за благоустройването на града
пост присъствие работи
въ една вестнично проучена
и строго определена програма,

А. Маноловъ.

Какъ ще повдигнемъ Варна.

Познавамъ Варна доста от-
давна — тогава, когато за да
се дойдеше тукъ отъ София
пътувахме по желъзницата до
Бургазъ, а тамъ чакахме единъ
отъ двата парахода „България“
или „Борисъ“ и съ тѣхъ при-
стигахме, не на кей, а въ от-
крития още заливъ и съ лодки
излизахме, често и доста по-
измокрени на брѣгътъ.

Защо идвахме презъ лѣтото
въ Варна по тоя неудобенъ
пътъ — на курортъ разбира
се, за да се наслаждаваме отъ
чистия морски въздухъ, хубави-
тъ брѣгове и да се поокъ-
пимъ въ солената морска вода,
за да подкрепимъ и закалимъ
организма си.

Значи, Варна отдавна си е
била лѣтовище, макаръ и безъ
удобства, но съ чудна приро-
да, въпреки, че тогава Варна
не бѣ загубила своя хинтер-
ландъ и се числеше единъ отъ
първитъ ни търговски градове.

Нѣщо повече: курорта и тър-
говията като че ли се допъл-
ваха, защото търговецъ до-
шълъ тукъ, намираще неволно
добро лѣтовище, лѣтовникъ до-
шълъ да се къпе, намираще и
почва за сдѣлки, — ако той
биваше търговецъ.

Прокара се централната ли-
ния и Варна се свърза съ цѣ-
лата желъзопътна мрежа на
Царството. Тогава Варна и о-
колността ѝ станаха още по-
удобно лѣтовище, което ма-
каръ и съ най-примитивни сред-
ства конкурираше търговията
презъ лѣтнитъ месеци. И това
бѣше може би и най-щастли-
вото време на Варна, но не
само на Варна, а всѣки други
градъ би го пожелалъ, когато
е студено и природата не до-
тамы приветлива да имашъ о-
живена търговия, а лѣтно вре-
ме, когато зреє плода на зе-
мята и, после се прибира, при
естественя лѣтенъ търговски
застой, какъвто изобщо въ
Варна винаги е имало, да се
промишлява чрезъ курорта.

Тогава Варна си позволява-
ше и известни волности — до-
бри и изгодни предложения за
специални концесии построй-
ки се отхвърляха, за да ги на-
сочи по на северъ — въ Кюс-
тенджа, а ний наследницитъ
на стара Варна, днесъ да съ-
желяваме за това.

Но това бѣше както казватъ
— доброто старо време, което
за сега нада ли скоро ще се
върне и поради това, голѣмо
нещастие ще е за насъ вар-
ненци, ако се отдадемъ на меч-
тания за миналото и проспива-
ме сегашното и особено бж-
дещето.

Дойдоха и минаха войнитъ.
Варна осъмна въ едно ново
положение и по предвидливитъ
граждани чувстваха, че идва

която, имаме пълно основание
да върваме, ще ни доведе въ
резултатъ до едно истинско
модерно благоустройство.

нѣщо недобро и, че о време
трѣба да му се противопоста-
вимъ. И кой отъ насъ не си
спомня нашия добъръ съгра-
джинъ Лука Хамамджиевъ,
бившъ общински съветникъ,
сѣдналь обикновено на два
стола, да проповѣдаваше, че
едно отъ спасенията на Варна
(подчертаваше едно) е нейното
развитие като модерно лѣто-
вище.

Създаде се следъ войната и
Българския Народенъ Морски
Сговоръ — чисто културна ор-
ганизация, който успѣ да при-
влече младежъта къмъ морето,
а най-вече въ Варна, за да вку-
си отъ богатата на морската
природа.

А нѣкогашната чешко-бъл-
гарска дружба, можа да при-
влече доста чехи къмъ нашия
морски брѣгъ, за да чуваме
сега, че вече стотици чехи се
канятъ да дойдатъ за насамъ.

И най-после, при така съз-
дадената обстановъка, щастливо
изникнаха първитъ морски мо-
дерни бани въ Варна, а кур-
ортната политика за щастие
се продължи и отъ сегашна
Варна, въ лицето на нейнитъ
представители при общинската
управа.

Чухме обаче, че на неавна
състоялото се по инициатива
на общината събрание отъ
представителитъ на разнитъ ор-
ганизации и учреждения въ
Варна, за да се искажатъ и
далтъ своя съветъ за бжде-
щето повдигане на Варна, се
е казало отъ нѣкои господа,
че Варна не трѣба да израз-
ходва сили за приспособяване-
то ѝ като модерно лѣтовище,
безъ да се каже конкретно
какво да прави Варна, за да
може населението ѝ да се здо-
бие съ толкова материални
средства, колкото му сж необ-
ходими, за едно напълно чо-
вѣшко преживяване.

Но най-често говоримъ за
стопанско повдигане на Варна;
та нима курорта не е една сто-
панска инициатива; нима той
не носи блага?!

Нека ни бжде позволено да
разгледаме Варна така, както
е тя днесъ, а не какво е била,
защото миналото е вече исто-
рия, която не храни, макаръ
че учи.

Варна преди войнитъ бе
градъ съ около 40000 населе-
ние; а тогава тя имаше хин-
терландъ, покровителствени ж.
пътни тарифи за трафика на
хранитъ, добро развито лозар-
ство и усилено работяще при-
станище — за това тя бѣ и
най-благодотворителния градъ
въ България, за това и населе-
нието ѝ преживяваше сносно.

Днесъ — световна криза, кри-
за на чисто българска почва,
разпиляни икономии, репараци
и други подобни тяжести,
загубенъ хинтерландъ, према-
нати покровителствени тарифи,
облагодетелствуванъ Бургазъ,
едва сега съживяващо се лоз-
арство и 60000 население. Но-
ви 20000 гърла, които може би

Панчо Михайловъ.

Пристанището

Отвждъ вълнолома вилнѣе Черно море, не-
престанно блѣска каменнитъ блокове, пѣни мжчи
се да ги събори.

Напрасно!

Въ пристанището е тихо и безопасно; едва
уловимо се нахждря нечистата повърхностъ.

Тукъ-тамъ сж накацали грамадни кораби, ге-
мии съ опънати платна и малки дървени черупчици.
Тѣ мълчаливо гледатъ яростта на настръх-
налитъ вълни и спокойно, безтрепетно чакатъ да
утихне, за да тръгнатъ по далеченъ пътъ, къмъ
топлитъ слънчеви страни.

О, защо нѣма пристанище и за човѣшката
душа, та въ буритъ и безумията на живота да при-
кжтаме на тихо, честта, свободата си и бедната
неумираща любовъ.

дуже предишна Варна не така
би исхранила.

Отъ друга страна Варна не
конкурира отъ Дунавъ, защото
на тая рѣка излизатъ много
индустриални страни, които на-
прѣгватъ сили за да увеличатъ
своя износъ; рѣка Дунавъ е
важенъ естественъ пътъ за
търговия на средна Европа;
прибавете и строящия се ка-
наль Рейнъ-Майнъ-Дунавъ,
който ще свърже нѣмско съ
Черно море и ще се убедите,
че изгледитъ за Варна сж вече
съвсемъ други, и два пъти по-
вече ще се убедите, че мето-
дитъ за повдигането на Варна
ще трѣбва да бждатъ по други
отколкото сж били.

Шестдесетъ хиляди гърла, а
следъ година и други ще бж-
датъ може би шестдесетъ и
петъ, стоятъ зинали и чакатъ
хлѣбъ. Ще трѣбва да се на-
мѣри тоя хлѣбъ „чрезъ“ ра-
зумно и бързо замогване на
градътъ, по начинъ ориенти-
ранъ къмъ това, що днесъ мо-
же да представлява нова Варна.

Индустрия, търговия, ориен-
тирана къмъ новитъ условия
на Варна, постройка на силози
и привличане зърнения тра-
фиикъ по Северна България,
за да не губимъ частъ отъ него
презъ Браила; разпределение
вносния трафикъ на София и
западна България между Вар-
на и Бургазъ; приспособяване
Варна за модерно лѣтовище,
свободна зона и источенъ па-
наиръ и др.

Лѣтовище — та нима то не е
свързано съ търговията. Вар-
на има своето собствено „азъ“
въ това отношение. Тя не е да
кажемъ Карлсбадъ — лѣтовище
и лечебна станция, която като
се отвори на пролетъ, затваря
се есенно, за да замре зиме
Варна е и търговски центъръ,
защото тя заема естествено
търговско, така да кажемъ,
стратегическо положение, за-
щото има удобенъ портъ, сѣд-
лище е на параходното ни
дружество, посѣщава се отъ
параходитъ на нѣколко изве-
стни чужди компании, сѣдали-
ще е на Търговско Индустри-
ална Камара и до днесъ още
има запазенъ много добъръ и

Малки разкази.

почтенъ търговски апаратъ, за-
слѣпенъ въ всички браншове
на търговията.

Нима лѣтовникъ — търговецъ,
индустриалець, лекаръ, адво-
катъ и т. н. като дойде въ
Варна не ще пожелае да се
срѣщне съ своитъ събратя, да
размисли мисли съ тѣхъ и да
помисли какво биха могли да
направятъ взаимно. Това е ста-
вало до сега и го знаемъ отъ
личенъ опитъ, това ще става
и утре, когато Варна още по-
вече се разхубави и приспо-
соби за лѣтовище и когато за-
почне да се посещава отъ по-
видни търговци, индустриалци
и др.

Найдобри връзки се създа-
ватъ отъ лични срѣщи, а лич-
нитъ срѣщи ставатъ най-добре
чрезъ добре уредена реклама,
каквато е напр. Лайпцигския
панаиръ, ролята на когото за
сега за насъ ще изиграе лѣ-
товна Варна, а впоследствие
лѣтовището, ако е рѣкълъ
Господъ, да се нареди единъ
день и источния мостренъ па-
наиръ.

Следователно на Варненска-
та община се налага дългъ,
да продължи своята лѣтовна
политика, да реди повдигането
на западалото лозарство по-
единъ рационаленъ и съвре-
мененъ пътъ; да поощрява ин-
дустрията, търговията и заная-
титъ, да работи съвмѣстно съ
Т. Камара за привличане тра-
фика на централна Европа по
Дунавъ презъ Русе и Варна,
да се открие свободната зона,
да изучи и открие, Источния
Мостренъ Панаиръ, ако това
се укаже рационално.

Ето редъ инициативи, които
ще трѣба да легнатъ като е-
дина и обща политика на Вар-
ненската Община, безъ огледъ
на политически убеждения, кой,
и кога управлява общината,
така както е вѣншната поли-
тика на Англия е единна и то-
чно определена за дълги вре-
мена, независима отъ лично-
сти и партии.

По отъпкания и изпитанъ
пътъ ще имаме успѣхъ — об-
ратното вечно гладуваща и
страдающа Варна.

Свободна трибуна

Хазарта, монопол за Варна.

Близки мероприятия на общината.

Да работим за курортна Варна

Общинската власт, каквито и да й бъдат желанията каквито и усилия да полага, — самата тя не е в положение да съгради вичко онова, което ще направи от градът ни истински курорт.

Три са кардиналните въпроса, от които зависи реформирането на нашия курорт и привличането на все повече и по вече лътовници; а те са: а) квартирни; б) производствени и в) превозни.

Чудно ли е, че при такова положение, с раведливи оплаквания от лътовници има и ще има?

задоволяването на лътовниците? Отговора е ясен: на себе си; защото, ако няма лътовници, няма да има и наематели, консуматори и клиенти.

Ето гдѣ се явява необходимостта от взаимни съдействия, от взаимна работа и от общи усилия за удовле творяването на всички условия, допринасящи за повдигането реномето на курортна Варна.

Всички и кой съ каквото може, трѣба да работи за курортна Варна. Не е позната само въ основателните или неоснователни критики, че туй или онуй не било въ редът си и повредило на курорта; че това или онова трѣбало да се направи и пр. и пр., а е нужна работа и работа по всички направления.

Всички се убедиха безусловно че ние продаваме най евтино и хубаво и че не желаем г. г. клиентите ни да останат неприятно изненадани след покупката. Ние съ удовольствие се обаждаме на № 342 щомъ ни повакаге Килитчи Андрей

Въпросът за комара бѣ предметъ на разискване въ нѣколко последователни общоградски сѣбрания въ Варна. Както е известно, по голѣмата част отъ тия, които имаха възможност да се изкажатъ по този въпросъ, се изказаха решително противъ хазарта.

Илишно е да патъкваме, отъ каква голѣма полза е това компромисно разрешаване на въпроса, за варненци. Дохода на Варненската община ще се увеличи съ нѣколко милиона лева годишно, ако не и повече.

Въ Санъ Ремо, Италия, е отворено отново международното казино съ 1 320,000,000 лв. основен капитал. Казиното е дадено подъ концесия на едно специално дружество, съставено отъ спонсори да привлечатъ чужденци.

При едно такова разрешение на въпроса за хазарта въ България, ние смятаме, че Варна има всички интереси да се монополизира частъ по-скоро хазарта на общината Дали хазарта изобщо е толкова опасенъ порокъ, ва да не искаме него.

Паважъ, родилень домъ, модерна пожарна команда и др.

Бюджетарната комисия при общината усилено разглежда бюджета на общината за 1928 и 1929 финан. година. Тя почти е привършила работата си и по всяка вероятностъ въ началото на идущата седмица, кметъ ще внесе новия бюджетъ въ общ съветъ за разискване.

На всеки случай по новия бюджетъ ще почне да се работи не по късно отъ средата на мѣцъ Априлъ. Въ бюджета на общината за новата финансова година сѣ предвидени доста голѣми кредити за строежа на морскиятъ бани, за новостроящия се бюфетъ за довършването на театъра, за доизкарването на новото здание на пожарната команда, за доставката на модерни пожарни уреди — автомобили помпи и др.

Варна следъ войната нарастна твърде много, като модеренъ градъ. Нуждата отъ заместването на пожарните уреди, които — трѣба да приваедемъ — сѣ още много примитивни, съ модерни Автомобилната пожарна команда не е луксъ. Такава вече има въ много второстепенни градове въ България.

Плевенъ, който по население е много по малкъ отъ нашия градъ, отдавна си служи съ автомобилна пожарна команда. Отъ направените до сега проучвания общината е дошла до заключение, че тя ще може да се снабди съ модерни пожарогасителни уреди на извънредно икономни условия.

Предвижда се доста голѣмъ кредитъ и за пострѣйката на родилень домъ отъ каквото толкова много се нуждае нашия градъ. Известно е, че такъвъ има откритъ въ болницата Пиршкова Н. Колу въ които отъ една година насамъ, при своята скромна обстановка е далъ помощ на стотици бедни родилки.

Съ монополизирването на хазарта за Варненската община, варненци ще спечелятъ много.

пролѣтъ да се приотъпи къмъ пострѣйката на новия родилень домъ.

За пострѣйка и паважъ на улици сѣ предвидени сѣщо голѣми кредити. Тукъ именно пост. присъетвие на общината о ч е р т а в а своята политика — строежъ, урегулиране на града, поправка и канализиране на улиците и пр.

Полагатъ се усилия да се настилятъ кокетото се може повече улици, да се постелятъ бордюри на всички улици, безъ изключение, тротоари и пътеки въ крайните квартали.

Лѣтовни вѣсти.

Най-важниятъ въпросъ за градътъ ни като курортенъ е квартирниятъ. Всички запитвания отъ Царството и главно отъ чужбина сѣ все отъ подобенъ характеръ: съ колко и какви квартири разполагаме.

Всѣкидневно общината е запитвана, повтаряме, съ колко и какви квартири разполага градътъ ни, а това е необходимо да се знае отъ всички, които сѣ намислили да лѣтуватъ въ градътъ ни, а особно чужденците.

Всѣки модеренъ курортъ въ чужбина си има пълень списъкъ на квартири (частни, хотели и пр.). Курортниятъ бюра въ чужбина сѣ организирани, които главно се явяватъ въ услуга при настаняването на курортистите по квартири.

Общината ни въ желание да разполага сѣщо съ единъ такъвъ пълень списъкъ на квартири за лѣтовниците, както е вече известно на гражданите, е наредила специална комисия, която да обходи града ни и да пренеде въ известностъ квартирите които евентуално биха се дали на лѣтовници.

Веднажъ вече имайки на лице списъка, общината — репективно курортното бюро, ще може да разгласи изъ Царството и чужбина (съ колко и какви квартири разполага градътъ ни) и да се яви въ услуга на лѣтовниците, били тѣ отъ Царството или отъ чужбина, които безплатно да настаня по подходящи квартири, като по този начинъ се избегне посредничеството на равни агенции и отделни посредници.

Отъ досегашната дейностъ на горекъваната комисия, се вижда, че гражданството съ готовност се стъновава и декларира своите квартири. Апелира се и къмъ ония граждани необходими още отъ комисията, да укаватъ нужното съдействие на сѣщата.

Варненски Общински Театъръ "ЗАЛА СЪЕДИНЕНИЕ"

Днесъ — сѣбота За IV пжтъ играната съ грамаденъ успѣхъ пиеса ПОДЪ ИГОТО въ 7 драматични картини картини изъ живота и борбата за освобождението на България отъ ИВ. ВАЗОВЪ Начало 8 часа вечерътъ. Билети презъ целия день при касата на театъра.

Недѣля 18 т. м. Дневно 3 ч. сл. об и Вечерно — 8 ч. ПОДЪ ИГОТО пиеса въ 7 драматически картини отъ ИВ. ВАЗОВЪ Програма съ кратко съдържание и действащи лица при разпоредителитъ въ салона. Салона е добре затопленъ.

Инж. Б. Кжневъ
и т.х на пристанището.

Градъ Варна и пристанище Варна

Основани едновременно, тѣ иматъ единъ животъ отъ око- до 2500 години!

Двадесетъ и петѣхъ столетия, отъ сществуванетоъ на при- станището, сж сигурна гаран- ция, че времената криза, която то днесъ преживява ще бжде жививна.

Успоредно съ изживяванетоъ на кризата на пристанището, ще изживяне и кризата, която гчети гражданитѣ на Варна, за- щото животътъ и благоденст- виеото на гражданитѣ, сж тѣсно свързани съ работата на при- станището и съ онами, които се пораждатъ благодарение на по- следното.

Преди войната, Варна бѣ е днѣ цвѣтующъ търговски градъ. При единъ вносъ презъ при- станището отъ средно 150 000 тона стока годишно, около 30 000 тона оставаха въ гра- дътъ и бѣаха предметъ на търговия тукъ.

Какво бѣ значението на този фактъ?

Безспорно огромно! Голѣмата търговия тукъ, бѣ изравъ пре- ди всичко на благосъстояние и възможностъ за създаване на та- кава въ ония среди, които бѣха въ нищета.

Благодарение на благосъсто- янието, цѣвѣеше цѣлѣтъ сто- лански животъ, не се чувствуаше онами тягота, която днесъ души градътъ. Последния бѣ средище, къмъ което и вимѣ и дѣтъ се опираха множество хора отъ всички краища на О- течеството, за да уреждатъ сво- ите търговски вѣделки и по то- зи начинъ, въ градътъ прииж- даха, постепенно, невъобѣлавно царя отъ вънъ.

Така създаденото благосъсто- яние отъ друга страна, увели- чаваше консумативната способ- ностъ на градското население, резултатъ отъ което се явява- ше по-голѣмиятъ вносъ, презъ пристанището, предназначень въ Варна.

Ето какъ градъ и пристани- ще, неравнивно свързани, вър- вѣха въ пѣтя на бѣрвото изди- гане — първиятъ като голѣмъ български стопански центъръ, а второто като едно извѣстно въ Европа, черноморско при- ста нище, съ тенденция на постоянно василване.

Следъ войната поради в-губа- та на Добруджа, объективнитѣ условия за вѣнчване на ступан- ското значение на Варна ивѣс- наха. Поради липса на органи- зирана съпротива, едрата тър- говия, въ голѣмата си частъ избѣга отъ Варна и успоредно съ това почна едно постепенно обедняване на гражданството, най-ниското ниво на което, на- дая още е наетжпило.

Веледствие на това, вносътъ презъ пристанището рѣдко се намаля, до като стигна, презъ последната 1927 година цифра- та 25,000 тона!

До като преди войната той бѣ средно 150,000 тона и отъ него 80,000 тона оставаха въ градътъ, днесъ вносътъ е само 25,000 тона. Какви количества отъ този вносъ остава въ гра- дътъ, всеки може да си пред- стави, особено като се знае че въ това количество вливатъ вносни стоки, които стигатъ чакъ до София.

Непосредствения хинтерландъ на пристанището, днесъ е съ извѣстно понижена консума- тивна способностъ, резултатъ отъ което е слабиятъ вносъ на сто- ки презъ него.

Налага се проче, на първо време създаванетоъ на условия за подигането на благосъсто- яние на този хинтерландъ, за да се ужива пристанището, ко-

ето пѣкъ отъ друга страна ще създаде работа и значи благо- състояние, въ средитѣ на работ- ничеството.

Въ това отношение, заслужа- патъ най-голѣма похвала и под- крепа, всички ония мероприя- тия, които Варненската градска община е предприела, за създа- ване отъ Варна на една голѣ- ма, съ международна извест- ностъ, лѣтовна станция.

Безъ тѣхъ мероприятията, да сж ни най-малко вредни на разви- тиеото на стопанския животъ на градътъ или на пристанищия- тѣ животъ, тѣ сж едно сигур- но средство, за повдигане на консумативната способностъ на населението на градътъ или съ други думи за създаване на е- динъ сигуренъ блязъ т хинтер- ландъ на пристанището.

Последния е оня, който ще крепи пристанището, на една макаръ и не много вавидна ви- сота, и ще го предпави отъ о- кончателно проваляне, до като настѣпята условия за преодоля- ване на кризата, а тѣ сж:

- а). Завладяване на естестве- ния хинтерландъ и
- б). Създаване на искусствень хинтерландъ.

По тѣхъ въпроси — дошжи.

ПРИЮТЪ

за просеци и медъгави. Премах- ване на просията. Едѣ похвал- на мициѣтъва.

Преди нѣколко месеца общи- ната отсѣгжи на М вото на пра- восъдието 240 декара мѣсто за постройка на новъ окръженъ ватворъ.

Въ замѣна на това, общината получи отъ сѣщето м-во, здѣ- нието на ватвора, което е вадъ новитѣ гробища, ведно съ обра- зуваното около него стопанство състояще се отъ около 240 декара.

Зданието е солидно и коста- ва не по-малко отъ 1 милионъ лева. Глѣзъ кмета, още на времето си е поставилъ наме- рението, да го изпълнява съ съ- даването на единъ приютъ за медъгави и старци, като по тоя начинъ се премахне просията, която вгема въ последно време тѣй широки размери и е станала твърде нахална въ града ни.

По сѣщия въпросъ, преди два месеца, г кмета е говорилъ съ представителитѣ на старопи- талището „Милосърдие“, да се слее последното съ новопроек- тирания приютъ, който ще се управлява и поддържа не само отъ представители на граждан- ството, но и отъ мѣстнитѣ вла- сти и общината.

Зданието на ватвора е вече иредадено и прието съ нуж- дния протоколъ. Наскоро ще бжде ремонтирано и ще се при- готви окончателно за въпрос- ния приютъ.

Г кмета и г. градоначални- ка сж обездали въпросъ тѣ за прибиране въ приюта и про- сѣцитѣ.

За прибиране и помагането на нещастнитѣ намерени изъ улицитѣ, ще се грижи една специална помощна станция, която ще се създаде при по- жарната команда.

Днесъ кмета е изпатилъ пи- сма до д-во „Милосърдие“, до Варн. Митрополитъ Симеонъ и до други учреждения и корпора- ции, съ които ги поканава презъ следующата седмица на учреди- телно събрание за обезпъването на тоя живяненъ за града ни въпросъ.

Реализирането на тая идея ще е отъ грамадно значение за града ни, и ще да подиреши

Модерно градостроителство.

Голѣма изложба въ Дрезденъ

върху градоустройството. — Градътъ преди 100 години и днесъ.

Отъ май до декемрий 1928 год ще се състои въ Дрезденъ една голѣма и много интересна изложба, посветена на градоус- троителството. Ще се покаже разликата между уредбата на града преди сто години и се- гашния градъ съ всичкитѣ му технически удобства.

При Висшето техническо учи- лище въ Дрезденъ, което презъ тази година празнува 100 го- дини на учредяването си, ще бжде уредена една научно тех- ническа изложба на редица мо- дерни технически съоръжения за добре уредени градове и об- равия отъ развитието на благо- устройството въ последнитѣ години.

Голѣмата изложба „Техниче- ското устройство на градътъ“ засега главно следнитѣ области:

I. Живени необходимости за техническия градъ.

Елементарни условия: Вода, вжгашца, електричество, гавъ.
Функционерни условия: Желѣз- ници, параходство, вѣдухопла- ване.
Стопанско политически условия:

II. Техническото тѣло на градътъ.

Градски форми и строителна програма.

Високъ строежъ: Съвремененъ строежъ и специални конструк- ции, обществени постройки, ин- дустириални постройки, търгов- ски постройки, постройки хоте- ли и техниката имъ, машини за строителство.

Низкъ строежъ: Улицы и тѣх- ното художествено изпълнение, приспособенъ за претоварване и водни пѣтища.

III. Организмитѣ на техническия градъ.

Водоснабдяване: добиване вода, събиране на водата, разпредѣ- ление на водата.

Снабдяване съ енергия: Осветле- ние на улицитѣ, на къщитѣ, електричество, свѣтиленъ гавъ.

Отопление: единично, общо, отопление на машини и апарати, пара, вода, сѣг. гавъ, елек- тричество.

Сила: Двигателна сила за силопроизводителни машини, течни горива, електричество и свѣти- тиленъ гавъ.

Прехрана: Желѣмоснабдяване, месоснабдяване, млѣкоснабдява- не, пиварийци, равадници, народни кухни.

Движение: Пѣтишки стокони транспорти, трамваи, надвемни и подвемни желѣзници.

Моторни коли и шражи: ме- ханическо и автоматическо ре- гулиране на движението.

Съобщения: устройство на по- щи; телефони, телеграфи, радио, прѣса, реклами.

Закрила на живота и собст- веностъта на гражданица: Поли- ция; устройство на единъ по- лицийски участъкъ съ неговитѣ технически приспособления, прак- тическо демонстриране на тех- ническитѣ пособия на поли- цията.

Пожарна команда и спасител- но отпъление: устройство за службата и пожарничарскитѣ

становището, че общинската ни управа, действително полага грижи, съ осъждитѣ си сред- ства, да подобри до колкото се може бѣднитѣ и болнитѣ не- щастници въ града ни. Ние нѣрваме че гражданството ще подкрепи тая хубава инициа- тива на г. кмета.

участѣци пожарничарски посо- бия и изгасителни уреди, служ- ба спасяване болни и пострада- ли отъ нещастия, демонстрира- не на борба съ пожаръ и спа- сѣване на специално построени сгради.

Хигиена: Канализация, чисте- не смѣтѣта, чистене улицитѣ, бани, голѣми перални.

Изкуство и развлечения: Теа- търъ и техническо усѣвършен- стно на сцената, музика, филмъ, неговата техническа постановка и техническитѣ му пособия, радио, литература, уреждане на библиотека съ всички главни съчинения и вестници, подър- жане на спец. ално школуванъ спривочень персоналъ.

4. Техническо научно отпъление, особень изложено на саеконс- коповиша технич. сно училище.

Техника и възпитание: Профе- сионално образование, изпитва- не наклонноститѣ, избиране подходяща професия, изпитване на материалъ, примери отъ развитието по техниката презъ последнитѣ 100 години, култур- нитѣ задачи на техниката и проблемитѣ на бъдащето.

Варненската Градска Електр. Ч. Централѣ

и електроразпредѣлителната мрежа; увеличение и разширение на сѣщата.

Въпроса за електрическото осветление на гр. Варна е билъ подигнатъ още презъ 1908 год; едвакъ презъ 1912 год е билъ произведенъ търгъ и изпълне- ниеото на проекта е билъ въ- лажено на фирмата Сименсъ Шукертъ — Виена.

Електрическата централа е построена на улицитѣ Червене- ва и Царибродска по пѣтя за старата гара, и обхваща една встроена площъ отъ 900 кв. метра отъ която само за маши- ната зала — едноетажно — 600, а за жилищното помеще- ние — на два етажѣ — 300 кв. метра. Въ машината зала сж монтирани 3 дивелмоторни групы отъ по 270 к. сили, 187 об- ръщения въ минутата, дирек- тно акуплирани на една и сж- цѣ остъ съ съответни генера- тори отъ по 260 К. В. А., 5000.5350 волта, 50 периода трифазненъ токъ. Дивеловитѣ мо- тори бж доставени и монтира- ни отъ фирмата Братя Сулцеръ — Вилвертуръ — Швейцария, а генераторитѣ отъ фирмата Сименсъ Шукертъ — Виена. Едновременно съ постройката на централа е започната и елек- троразпредѣлната мрежа къмъ главната електроразпредѣлите- лна мрежа, кабелна съ високо напрежение отъ 5000 волта на дължина 8700 метра сж прека- чени 17 трансформаторни пос- тове, въ които се трансформир- а електрическата енергия отъ 5000 волта на 210 и 120 вол- та. Съ 210 волта енергията се предава за улично осветление и двигателна сила, а съ 120 волта за частно осветление.

Въ центрѣта на града енер- гията за нѣколко напрежение се предава за частно и улично осветление чрезъ кабелъ, а по голѣмата частъ отъ града и крайнинитѣ — чрезъ въздушна линия на желѣзнии стѣлбове. Предприятието е било завърше- но на 1 Январий 1914 год, въ сжщия денъ е бидо пустнато електрическо осветление на гра- да. Стойността на завършено- то предприятие, вгедно съ до-

ХРОНИКА

Презъ изтелия месецъ въ варненската градска скотобойна е изкланъ за консумация отъ градското население, следуюция главни довитѣкъ: Волове 402 глави — 59381 кгр., говежди бикове 8 — 285 кгр. крави 178 гла. — 16 974 кгр., телета 77 гла. — 3585 кгр., биволи 69 гла. — 10 668 кгр., биволицѣ 66 гла. 8096 кгр, малачета 17 гла. — 1089 кгр, овни 49 гла. — 741 кгр, овце 12 гла. — 146 кгр. агнетѣ 537 гла. — 8040 кгр, кови 7 гла. — 112 кгр, свини 431 гла. — 32,208 кгр. прасета 1 гла — 5 кгр. всичко 1899 гла. съ 136,330 кгр. месо.

Първата група тртдоваци — родени презъ 1888 г. които ще-ха да отбиватъ временната си трудова повинностъ отъ 12 т. м. ведно съ II група.

Срока за подаване декларации въ статистическо отпъление при общината за автомобили, мото- циклети, файтони, габриолети, велосипеди, кола, галютѣ, впре- гателенъ добитѣкъ, домашни животни и птици истича на 31 того бѣвъ каквото и да било продължение Нека гражданитѣ побърватъ и подадатъ деклара- ции за да не бждатъ глобягани за укривателство, или неспавва- не срока.

пълнителнитѣ работи извър- шени презъ 1914 и 1915 год. вѣлва на 1,418 489 ал. лева.

Тритѣ дивеловимоторни групы могатъ да развитъ на глав- ното табло въ електрическата централа една мощностъ отъ 550 киловата, разпредѣлена чрезъ 17 трансформаторни по- стави въ чертитѣ на града, по- сти въ всичкитѣ улици на една обща дължина отъ 48 километ- ра (всички улици и площади въ града иматъ обща дължина 63 километра).

Отъ откриването на електри- ческата централа сж произве- дени следнитѣ киловатъ часа електрическа енергия за освет- ление и двигателна сила, го- дишно:

1914 год.	315,000 К	В часа
1915	383,00	”
1916	197,835	”
1917	223,540	”
1918	246,471	”
1919	299,375	”
1920	383,360	”
1921	368,700	”
1922	438,680	”
1923	692,250	”
1924	808,120	”
1925	944,500	”
1926	1,060,000	”
1927	1,117,900	”

а презъ 1928 год. се очаква да се произведатъ около 1,300,000 к. в. часа.

Горната таблица показва на- гледно какъ се е развивала цен- тралата и какъ събитията отъ 1915 год. нагавъ сж повлияли за неправилно развитие на пред- приятието по електрическото осветление на града, било по стрегически съображение, би ло по липса и трудната достав- ка на горивни материали отъ странство; причини които се- риозно ни каратъ да се нами- слимъ при увеличение на елек- трическата централа да до- ставимъ дивеловъ моторъ съ гориво което трѣбва да се до- ставя отъ странство, или пѣкъ да доставимъ двигателъ за на- ше мѣстно гориво — каменни вжгашца.

Инж. Д. Поповъ.

